

WZ.9011.1.9.2012.IW

Szczecin, dnia 31 grudnia 2012 r.

**Pani
Krystyna Barbara Kozłowska
Rzecznik Praw Pacjenta**

Aleja Zjednoczenia 25
01-829 Warszawa

W odpowiedzi na pismo znak: RzPP-ZZP-075-16-1/KAS/12 w sprawie realizacji zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego przedkładam informacje w kolejności:

Ad.1.

Realizacja zadania 1.1.2. Opracowanie regionalnego programu promocji zdrowia psychicznego, nastąpiła poprzez umieszczenie w „Regionalnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015”, rozdziału 3.1. Założenia do Regionalnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego, w którym określono priorytety promocji zdrowia psychicznego oraz sposoby realizacji programów informacyjno-edukacyjnych i działań informujących o dostępnych formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. „Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015” został przyjęty przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą Nr 2147/11 z dnia 22 grudnia 2011 r. oraz przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą Nr XIII/155/12 z dnia 21 lutego 2012 r. Treść Programu znajduje się na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w zakładce Wydział Zdrowia/Ochrona zdrowia psychicznego, link: http://www.wzp.pl/uploads/pliki/RPOZP_2011-2015.pdf

Ad.2.

Realizacja celu szczegółowego 2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w znacznej części uzależniona jest od kilku czynników: sposobu kontraktowania świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz liczby świadczeniodawców przygotowanych do wykonywania usług medycznych w określonym rodzaju opieki psychiatrycznej. „Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015” określa aktualny stan i zasoby psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz wytycza kierunki rozwoju różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej zalecane przez Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Najważniejsze zaplanowane zadania w zakresie upowszechniania środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej w województwie zachodniopomorskim to: utworzenie Centrów Zdrowia Psychicznego, utworzenie dodatkowego oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży, tworzenie oddziałów dziennych, tworzenie zespołów środowiskowych, zakładów opiekuńczych psychiatrycznych oraz hosteli. W województwie zachodniopomorskim nie ma potrzeby

zmniejszania i przekształcania szpitali psychiatrycznych, ponieważ wszystkie oddziały psychiatryczne znajdują się w strukturach szpitali ogólnych. Przewiduje się, że zasadniczą barierą we wdrożeniu planów może być znaczny niedobór personelu medycznego, głównie: lekarzy psychiatrów, pielęgniarek, psychologów i psychoterapeutów.

Z analizy porównawczej świadczeń zakontraktowanych w zakresie opieki psychiatrycznej w 2010 i 2012 r. przez Zachodniopomorski Oddział Wojewódzki NFZ wynika, iż nastąpiły niewielkie zmiany w ilości i sposobie kontaktowania. Dotychczas doszło m.in. do zwiększenia kontraktowania w zakresie: rehabilitacji psychiatrycznej dziennej dla dorosłych, świadczeń opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych, świadczeń psychiatrycznej opieki ambulatoryjnej dla dzieci i młodzieży, leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych, leczenia osób z autyzmem.

Ad.3.

Realizacja celu szczegółowego 2.2. Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego następuje poprzez:

- Strategię Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie polityki społecznej do roku 2015.
- Dofinansowanie programów i projektów organizacji pozarządowych.
- Szkolenia dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i podmiotów leczniczych

Pomoc i oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest realizowane na podstawie ustaw o pomocy społecznej i ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Oparcie społeczne polega na: podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia, organizowaniu w środowisku społecznym pomocy ze strony rodziny, innych osób, grup, organizacji społecznych i instytucji oraz udzielaniu pomocy finansowej, rzeczowej oraz innych świadczeń.

W województwie zachodniopomorskim wymienione zadania realizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, który podejmował w tym zakresie w 2011 i 2012 roku działania w następujących obszarach:

- Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poprzez promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego oraz organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach. Zadania były realizowane w projekcie pn. „Mierzyć wysoko - sportowe zawody integracyjne dla osób z zaburzeniami psychicznymi” przez Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i Przyjaciół „FENIKS” z siedzibą w Kołobrzegu. Celem ww. przedsięwzięcia była integracja uczestników trzech ośrodków opiekujących się osobami niepełnosprawnymi, chorującymi psychicznie, starszymi i upośledzonymi umysłowo z Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Kołobrzegu oraz w Gryficach, a także Środowiskowego Domu Samopomocy w Białogardzie, z dziećmi, które są członkami drużyny piłkarskiej Akademia Piłkarska- Kotwica Kołobrzeg. Wspólne zawody sportowe miały za zadanie aktywizować społecznie osoby niepełnosprawne, poprawić ich funkcjonowanie w społeczeństwie, promować zdrowie

psychiczne i zdrowy styl życia, a także przybliżyć zdrowym dzieciom tematykę niepełnosprawności.

- Działania wspierające osoby zagrożone marginalizacją społeczną ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży pt. „Nie-wykluczeni”. W ramach zadania dofinansowano projekt pn. „Zwiększenie poziomu wrażliwości młodzieży na prawa człowieka, dyskryminację, zagrożenia społeczne i lepszą jakość życia osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zmianę ich wizerunku funkcjonującego w społeczeństwie”, którego realizatorem było Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „RODZINA” z siedzibą w Szczecinie. Głównym celem ww. przedsięwzięcia było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez prezentację dorobku twórczego tych osób dla młodzieży, z wybranych do projektu szczecińskich szkół, a także stworzenie możliwości uzyskania przez beneficjentów programu porad specjalistów w zakresie prawa i pracy socjalnej. By poprawić funkcjonowanie osób zaburzonych psychicznie w społeczeństwie oraz zintegrować je ze środowiskiem zewnętrznym zorganizowane zostały również warsztaty teatralne, których podsumowaniem był występ podczas Przeglądu Małych Form Teatralnych w Szczecinie. Zadanie to miało na celu nie tylko wymianę doświadczeń w obszarze sztuki i kultury, ale także nawiązanie szerokiej współpracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi ze środowisk lokalnych oraz spoza miasta Szczecin w zakresie twórczości teatralnej.
- Szkolenia dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i podmiotów leczniczych. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizuje projekt systemowy pn. „Profesjonalne kadry. Lepsze jutro”. Jest on współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej. Celem projektu jest wzrost jakości usług instytucji pomocy i integracji społecznej w województwie zachodniopomorskim. W projekcie brali udział: pracownicy i wolontariusze instytucji pomocy i integracji społecznej, pracownicy publicznych służb zatrudnienia, kuratorzy sądowi, policjanci, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowe, asystenci rodziny, pracownicy samorządu terytorialnego bezpośrednio obsługujący gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Zorganizowano m.in. cykl edukacyjny pn. „Życ z niepełnosprawnością” skierowany głównie do pracowników zaangażowanych w aktywizację społeczno-zawodową osób niepełnosprawnych, który składał się z następujących tematów szkoleniowych:
 - √ Seksualność osób z niepełnosprawnością i chorujących psychicznie,
 - √ Planowanie kariery zawodowej osoby z niepełnosprawnością- szanse i zagrożenia na otwartym rynku pracy.
 - √ Rola asystenta w procesie rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością.
 - √ Rozwijanie zachowań psychospołecznych- skuteczna motywacja oraz adaptacja społeczna osób z niepełnosprawnością.

Ad.4.

Realizacja celu szczegółowego 2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy, polegało w województwie zachodniopomorskim na:

- Powołaniu Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego ds. „Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015” - zarządzenie nr 49 / 11 Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 10 czerwca 2011 r., którego skład zapewnia właściwą reprezentację Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego, Wojewody Zachodniopomorskiego, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, placówek realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, pozarządowych organizacji samopomocowych i Zachodniopomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.
- Wojewódzki Zespół Koordynujący opracował „Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015”, który uwzględnia potrzeby ludności powiatów i województwa w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej oraz dostosowanie do nich skoordynowanej działalności różnych form pomocy i oparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej.
- Roczne sprawozdanie z realizacji z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego zostało wysłane zgodnie z obowiązującym terminem tj. do 15 maja 2012 r. do Ministerstwa Zdrowia.
- Przygotowano przewodnik informujący o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Trudności w realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego:

- Brak podstaw prawnych do tworzenia Centrów Zdrowia Psychicznego jako struktury skupiającej różne formy psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej.
- Znaczny niedobór personelu specjalistycznego, m.in. lekarzy psychiatrów, psychologów klinicznych, psychoterapeutów i pielęgniarek.
- Brak środków finansowych na tworzenie nowych form opieki dla osób z zaburzeniami psychicznymi, np. zakładów opiekuńczych, hosteli.
- Uzależnienie rozwoju wielu form psychiatrycznej opieki zdrowotnej od sposobu kontraktowania świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

CZŁONEK ZARZĄDU
Anna Kluczkowska